

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Maṣhelɔ Ma Anḡəm ɲa Rɔru Ta Amari Ma Rɔwuni Kəpet

KɔWASƏR ANKAN

Ɔwa ta salata kɔsɔthnɛ ayiki a komɔnɛ an fəm akəpet, ɔwa yi amari məthənɔnɛ a komɔnɛ ɲa-e, ɲa yi anḡbeth ɲa rɔwankom, mɔlompi, yi mɔthɔfəl ka nɔru.

Ɔwa, ka kɔlɔ agbɔp yi kɔsay amari ma anḡəm akəpet mɔ po kɔlɔ kɔdifəthɔnɛ lke po ləsər tɔtemp ta anḡəm akəpet, ɔwa kə po kɔlɔ ka rɔru lre, pə yi nanḡɔ anḡəm akəpet manḡa nan rɔwankom ra kɔfɔf, kɔlɔɲ edina, kəte ba rənes kəpa ye, anḡe ɲa tha yi mɔfela ma anḡəm akəpet thɔɲ be nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kɔmɔ a te gbɔndar anḡəm rə tɔy o tɔy be mə ɔɲ ɲa an thɔlɔthɔnɛ tə kəfumpər anḡe bət anḡɔsɔ mə thɔlər ɲa-e, ɔwa tɔsoma, a yi təkə bot ethɔ məkunkəla ɲa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəthi akɛra lke dɛr o dɛr, təkə ɔɲ tɔthɔf ta rɔru be təmanɛ. Ɔwa tɔsoma anḡəm ɲa tɔthɔf be an wopɔnɛ ka rɔru, an bot ka mɔsekrɔnɛ man təkə beɲ kɔmɔ an gbasi ɔfu fəlen malane ma kɔsɔɲ anḡəm akəpet amari akomɔnɛ ɲa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiɲanḡi, yi bom ɲanḡ a thənɔnɛ. Ɔwa an beɲ təkə səkl ro di rɔwankom yi mayi mɔkolo mɔ anḡəm akəpet.

Ɔwa rokɔm kati be tɔthɔf lte yi ka anḡnənki anḡe, təsɔnɛ kəpa, tɔ tə wopɔnɛ rəkin yi tɔthɔf ta rɔru tək sakəthi yi kəwop amari a komɔnɛ anḡəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ.

Ɔwa anḡo beɲ tə kəyi kɔsɔthnɛ amari lme yi rɔwankom lre, ɔl yi anḡkolo ɲa mɔsekrɔnɛ lme.

Tɔsoma Akamathɔ ka Anḡəm ɲa Rɔru kə Thɔsa

Akɛra lke kəpa :

Maṣhelɔ ma kɔsɔɲ amari a komɔnɛ anḡəm akəpet lme, mɔ yi ɔtəml wa wuni o wuni yi ka tɔthɔf ta rɔru be kɔmɔ wuni o wuni, agbɔp o gbɔp ka rɔru, ɔ yi təkə bot mɔsekrɔnɛ lme rə mɛrɔ lɔkɔ be, rə kəthəkəsɔ anḡəm akəpet kɔmɔ an səkl kɔyikis amari a komɔnɛ anḡəm akəpet yi tɔwankom tan ro di, kəɔɲ ka anḡ yi ka tɔthɔf ro kor yi anḡe yi ka tɔthɔf təbrɔɲ. Kɔmɔ anḡəm be ka rɔru an wop mɔsekrɔnɛ lme. Ɔwa kɔmɔ an sɔthnɛ, yi kəwop mɔsekrɔnɛ lme kəɔɲ ka anḡəm ɲa tɔthɔf yi ka anḡənki anḡe yi kəɔɲ ka anḡəm be man kaman-e :

1. Anḡsəkəl ɔtɔtɔkɔ

A kom anḡəm akəpet be ɲa athənɔnɛ yi rɔwankom. Ɔwa an ba məmari məthənɔnɛ. Ɔwa an ba məfith yi təkəhemp. Chiyanḡ, an yi təkə gbasi anḡkos ɲanḡ mɔ kəpa ɲa təkɔm.

2. Anḡsəkəl bekl mɔlɛnḡ

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rɔwankom, yi mɔmari a bot ka mɔsekrɔnɛ lme, kama a te say kɔ tɔ lɔbɔnshɔ, mɔyi ma anḡdɛr ɲɔɲ, kəpa uwan duni thɔlɔm wunibom, sɔthlɔm ɔtənt mɔnḡ fɔf, anḡdina mɔnḡ tɔnḡ, thɔlɔm kəpa anḡgbɔp an yi, təkə lte mɔ wop ka amɛrɔ ɲɔɲ, anḡthɔf ɲɔɲ, thɔlɔm anḡbɔnshɔ ɔ wur, tə mɔnɛ, ta ro a kom kɔ-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a ye təkə ɔɲ kɔ agbɔy tə kəpa anḡgbɔp anḡe rɔ yi, amari ɔ təml, thɔlɔm mɔtəml ma anḡthɔf, thɔlɔm anḡgbɔl ɔwuni ɔ yi-e, thɔlɔm kəpa anḡthɔf anḡe po chiya ka anḡyethɛ ɲati, thɔlɔm a tan ɲi mɔsɛhɛkɛ, anḡyi ro ratha ka lthɔf lɔm, thɔlɔm anḡ bayɛ lte ma ɔɲ ka anḡyethɛ ɲate.

3. Anḡsəkəl bekl məsas

Wuni o wuni ɔ ba amari ta anḡesəm ɲɔɲ, rɔwankom rɔɲ yi kɔfɔsɔ anḡesəm ɲɔɲ.

4. Aḡsəkəl beka mɔŋlə

A ye sɔ təkə wop wuni rətar, thalɔm kəyis kɔ məshekɛ. A ye sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kəthila aŋfəm ka ratar a yi təkə gbɪŋe ki.

5. Aḡsəkəl beka tamath

A ye təkə thɔlɔr, kəsɔmpar, thalɔm kəgbalo wuni ka aŋfɔsɔ rəkɔm.

6. Aḡsəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba amari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanŋɔnɛ ka aŋthɔ-e.

7. Aḡsəkəl beka tamthəderəŋ

Aŋfəm ɔkəpet a thənɔnɛ teri ro der ka aŋthɔ. ɔwa aŋ ba amari ma kɔmɔ aŋthɔ aŋ gbəpər ŋa. ɔwa aŋ ba amari ma kɔmɔ aŋthɔ aŋ bum ŋa kəwɔr ka aŋe mə yɔ ŋa aŋgbɔy; ta aŋe məshim masekranɛ amɛ, thalɔ m təkə yɔ aŋfəm alɔm aŋ ləsər masekranɛ amɛ.

8. Aḡsəkəl beka tamthəɛsas

Wuni o wuni ɔ ba amari kɔmɔ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kəthi kɔ amari mɔŋ ka rəwuni kəpet kətanŋɔnɛ ka aŋ thɔ.

9. Aḡsəkəl beka tamthəɛŋanɛ

A ye təkə barkar wuni ka aŋfɔsɔ. A ye təkə bot kɔ der ɔfenɔnɛ thalɔm kəfitha kɔ rəthɔf ɔtel ka mɔ te mɔ yema.

10. Aḡsəkəl beka tɔfɔt

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni ɔfɛɛ ɔthənɔnɛ suɔ kɔ eləŋs ka aŋbare ŋa aŋthonkas gberkethe mə te yɔ aŋgbɔy ka kəgbəŋgbən amari mɔŋ yi aŋgbethe ŋɔŋ, yi mɔləs thalɔm tɔləs a pa tɔ yɔ-e.

11. Aḡsəkəl beka tɔfɔt ŋin

1. ɔwa wuni o wuni a po bot ka aŋbare ŋa aŋthonkas be ta mɔləs a pa mɔ yɔ-e, a ye təkə gbasi kəpa ɔte a lɔm kəpa tɔ yu-e tətəŋ, haŋ thas a po gbəŋgbəŋ yi kəɔfthi ɔfthi. ɔwa a sɔŋ kɔ aŋfɛɛ ŋa kəthonka kɔmɔ ɔ kəthineka ɔte a deŋ kɔ. ɔwa thas a bəp kəpa ɔte a l m tətəŋ yenka ma wop kɔ tən.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka aŋthɔ ka mɔləs amɛ pəyi ɔ botɛ ri mɔta mɔŋ, pə ka aŋthɔ ŋa aŋthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm ɔthɔf ɔtel ka ɔlɔkɔ a yɔ mɔləs mati-e. ɔwa a ye təkə thɔlɔr wuni pə thas mɔ to a bot təkəthɔlɔr wuni məshim aŋthɔ ka aŋlɔkɔ ɔ shim aŋthɔ-ɔ.

12. Aḡsəkəl beka tɔfɔt mɔrəŋ

A ye təkə bot kəsəŋ ka aŋgbundu, aŋbɔnshɔ, mɔyira thalɔm ɔte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi aŋes ŋɔ ɔfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba amari ma kɔ yɔ aŋthɔ aŋ chimɔ kɔ ka aŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

13. Aḡsəkəl beka tɔfɔt məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba rɔwankom ra kɔkɔnɛ ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔŋ ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba amari ma kɔtey hali ro a kom kɔ-e təkə kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kəkɔlɔnɛ ro ɔ wur-e.

14. Aḡsəkəl beka tɔfɔt mɔŋlɛ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbukɛ ɔ kɔ mʌnkɛ rʌ ʌthɔf ʌɔm, kʌmʌ a te dif kɔ.

2. ɔwa a ye təkə nɔy kɔ ʌmari ʌme ta salata ɛfɔf ɛyay yay, thalɔm rə tətək təlɔm tə wɔŋ rʌpɔlitikis, thalɔm tətək te ləsər mʌthank ma ʌŋyunaɣtɛd Neshɔn.

15. ʌŋsəkəl bɛkʌ tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkŋ yirʌ ka ʌŋthɔf ŋɔŋ.

2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kʌthi ɔkos kɔŋ ʌmari ma kayi ukin ka ʌŋthɔf ŋɔŋ, thalɔm kəbɛnt kɔ kʌmʌ ɔ te shinkar kayi ukin ka ʌŋthɔf ɔ te yema.

16. ʌŋsəkəl bɛkʌ tɔfɔt tamthrukin

1. ʌŋfəm aruni yi ʌŋfəm abom po tɛna-e, ʌŋ ba mʌri təkə nʌntʌnɛ mɔ to ʌŋ yema-e; təkə te kəlɛnɛ tʌ ʌbɔnshɔ, ʌŋthɔf, thalɔm ʌŋdina kʌmʌ ʌŋ tɔpi tʌlek tʌŋ.

2. ɔwa a ye təkə nɔt wuni kə kɔnɛ balʌ ka ɔwe ɔ te yema. ʌŋ mənʌntʌnɛ-e, ʌŋ yi təkə bɛŋ ka mʌyema mʌŋ.

3. ɔwa mʌ pəyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkəlɔŋ kəlɔŋ ka mʌyiranɛ-e, ʌŋə ka ʌkəlɔŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfɛ, a yi təkə bum ŋa dɛ rɔŋ o rɔŋ mʌŋ yema yʌtha-e.

17. ʌŋsəkəl bɛkʌ tɔfɔt tamthɛdɛrɔŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə ba ʌkɛŋ kɔŋ kɔn son. ɔwa ɔ gbəli sɔ kʌl ba ʌkɛŋ yi afəm ʌɔmŋ.

2. ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kʌthi kɔ ki rʌ fɔsɔ rəkom.

18. ʌŋsəkəl bɛkʌ tɔfɔt tamthɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma rʌwankom ra kʌtəmtəmɛ to ɔ yema, ɛnanɛ yɔŋ yi ʌŋdina ɔ yema wɔp-e. Wa ɔ ba ʌmari ma kʌshinkar ʌŋdina ɔ yema, yi mʌlanɛ mɔŋ. ɔwa ɔ ba rʌwankom ra kʌthəksʌ, kʌbʌtho, kʌtʌŋʌŋɛ yi kəthəksʌ mʌlanɛ mɔŋ pəyi kɔŋ son-o, ka ʌkəlɔŋ kəlɔŋ yi afəm ʌɔm-o, dɛr ɔgbɛrkɛthɛ-o, thalɔm ka ʌŋ gbundu ŋɔŋ.

19. ʌŋsəkəl bɛkʌ tɔfɔt tamthɛŋanɛ

Wuni o wuni ɔ ba rʌwankom ra ʌtɛ ɔ tɛmʌ yi kʌfɔf ʌtɛ ɔ yema-e. ɔwa rʌwankom ʌrɛ ɔ ba ri təkə bət ʌtɛ ɔ nanɛ kə tɛ bot kɔ kə sɔŋ yi kəthɛns, thalɔm kəsakəthi tɛra yi ɛtəmtəmɛ dɛ rɔŋ o rɔŋ kə təkəlɛnɛ ro ɔ yi-e.

20. ʌŋsəkəl bɛkʌ kəgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌwɔp məgbanɛ məthɔfɔl yi kəkʌlunɛ ʌŋɛ ɔ yema-e.

2. A ye təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kəkʌlunɛ ka ʌtɛ ɔ te yema-e.

21. ʌŋsəkəl bɛkʌ kəgba ŋin

1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa ʌŋthɔf ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbɛŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.

2. ʌŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌtɛ ʌŋfɛm ʌŋ yema-e. ɔwa mʌyema ʌmɛ ʌŋ tɛ tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtɛntɛ thith ʌŋɛ ʌŋ yema-e, ka ʌŋgbundu. ɔwa a ye təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək tɛki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tɛma ta ʌtɔŋ.

3. [Missing?]

22. ʌŋsəkəl bɛkʌ kəgba mʌrɔŋ

Ɔwa mɔ pɛyi wuni o wuni ɔ yi kɛtɔŋ ka aŋfɛm ɔkɛpɛt-e, ɔ ba ɔmari ma kɔmɔrɛnɛ kɔ kɔmɔ pɛfisa kɔ kɛtɔŋ ka ɛmar ya aŋtɔf, ɛmar ya tɔtɔf tɛtɛl, kɛtɔŋɔnɛ ka mɔ to ɔ gbɛli tɛmɔ ukolo yi yiki kɛtɔŋ ka aŋkos nɔŋ.

23. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba ɛsas

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔwɔrɛk mɔpanth, rɔwankom ra kɔthith kɔ rɛmɔpanth yi ka ɔlompi wati kɔmɔ ɔtɛ pɛnshɛnɛ kɛsɔŋ wuni mɔpanth.
2. Ɔwa wuni o wuni ɔ yi tɛkɛ ba ɔrɔm ɔthɛnɔnɛ bepi aŋ yɔ mɛpɔth mɛthɛnɔnɛ kɛtɛ tɔ ɔgbay.
3. A yi tɛkɛ rɔm wuni o wuni ɔrɔm ɔfɛnɔ mɛ gbɛli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rɔlek rɔŋ yi kɛmar mɔtɔy mɛlɔm ɔ yi tɛkɛ yɔ ka ɔkɛlɔŋ kɛlɔŋ ɔyi-e.
4. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari tɛkɛ kulunɛ, thɔlɔm kɛtɛpi ɔnɛnki mɛ chimɔ kɔ kɔmɔ ɔ sɔthɔ ɔrɔm ɔfɛnɔ ka mɔpanth mɔ wɔrɛk-e.

24. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba manɛ

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔfɔthɛnɛ kɛwɔr kɔyɔ mɔpanth to ɔ yema. Ɔwa ɔ ba ɔmari ma kɔsɔŋ kɔ ɔlɔkɔ mɔ fɔthɛnɛ ɔlɔkɔ o ɔlɔkɔ.

25. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kayi uyɛnki mɛdɛr, yi kɔlɔr kɔŋ. Ɔwa aŋ yi tɛkɛ ba ɛdi ɛbeki, ɛyɛt ɛwɔŋ, aŋsɛth kɔyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya aŋtɔf. Ɔwa ɔ yi tɛkɛ sɔthɔ ɔmar ka ɔŋlɔkɔ mɔ tɛ yi rɛ mɛpanth-e, thɔlɔm utuy, bepi ɔ sɛkɛ ɔlɔrɔnɛ, thɔlɔm kɛsɛkɛ ubora, ubɔki, ɔwa sɔthɔlɔm mɔ mɔ tɛ sɔ gbɛli wɔrɛk ka aŋyɛthɛ nɔŋ.
2. Aŋkomrɔ yi aŋfɛth bɛ a yi tɛkɛ sɔŋ ŋa mɛmari mɛthɔkɔŋ. Aŋfɛth ɔŋɛ ma kom ka kɔ tɛ tha nɔntɛnɛ yinkɔ tɛ tha nɔntɛnɛ, a yi tɛkɛ sɔŋ ŋa ɛmar ɛthɛnɛnɛ.

26. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ɔmari ma k ɔyɔkɔ ɔKarɔn A yi tɛkɛ yɔ wath o wath ɔ pon kɔ kɔrɔŋ ka ɔtarɛnɛ tɛfɛth. Kɛrɛ kɔthɛkɛs tɔtɔl yi kɔkɔrɔŋ kɛbɔli rɛkɔm a yi tɛkɛ sɔŋ ki ka aŋfɛth ɔŋɛ gbɛli thɛkɛs yi kɔkɔrɔŋ kati.
2. Ɔwa kakarɔŋ a yi tɛkɛ yɔ ki kɔmɔ kɛ gbɛli mɔr ɔwuni kɔmɔ ɔ kɔ rodi, tɛ kɛbɔr ɔyiki tɔŋ yi rɔwankom rɔŋ. Ɔwa kɛyi tɛkɛ gbɛli kɔrɔ kɔ kɛsɔthɔrɛnɛ ɛmɛrɔ, kɔmuyɔnɛ, kɛ kɔrɔ rɛyɔthki kɛtɔŋ ka tɔ bonɔ tɔ ɔrɔrɔ, aŋfɛm ɔkɛpɛt, ɛdina ɛgbaske gbaske, ɔwa yi kɛ kɔrɔ mɛthɔfɛl mɔ to Aŋyɔnɔtɛd Nɛshon aŋ yema-e.
3. Aŋkomrɔ aŋ ba ɔmari ma kɔthith kɔ kɛ karɔŋ kɔŋ yema aŋfɛth ŋaŋ aŋ karɔŋ-e.

27. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba tamthɛdɛrɔŋ

1. Ɔwa wuni o wuni ɔba ɔmari ma kɔtɔŋ mɔkur ma aŋfɛm nɔŋ ɔmɛ ɔ yema-e, yi ka ɔkɛlɔŋ kɛlɔŋ ɔ yi-e. Ɔ yi tɛkɛ yɔnthɛnɛ mɔtɔy ɔmɛ, ɔwa ɔ yi tɛkɛ mɔr kɔmɔ mɛ kɔ ro di ka mɔyɛŋ.
2. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɛbɔm mɔyi, mɔyɛt ɔmɛ ɔ bɛmpɔ yi ɔtɔfɔ ɔtɛ kɔnɔŋ ɔ gbal-e.

28. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba tamthɛsɛs

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔtɔŋɔnɛ ɔŋɛ ɔ yema pɛyi ka aŋtɔf nɔŋ rɛkɔr-o, thɔm rɛ tɛthɔf tɛtɛl ro mɔ gbɛli sɔthɔ ɔŋfɛrɛ ŋa ka sɔthɔ mɔtɔy ɔmɛ bɛ a gbal ka mɔsɛkrɔnɛ ɔmɛ ka rɔwankom rɔŋ kɛyɔnɔŋ.

29. Aŋsɛkɛl bekl kɛgba tamthɛnɔŋɛ

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔŋgbɛthɛ ŋa tɛkɛ mɔr ɔkɛlɔŋ kɛlɔŋ ɔ sɔthɔ rɔwankom bɛ ɔ po tɛŋɔ yi kɛwɔr ŋaŋɛŋ.

2. Ɔwa hali ma apa wuni o wuni ɔ ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kɔpa ɔ yi ro ratha ka ʌ ɲthɔ. Ɔwa ɔ yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra aŋkos ɲɔŋ. Ɔwa ɔ anfəm ɲa rʌwankom.

3. Ɔwa ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, ɛ sɔŋ ye wuni mari təkə te tɲʌne mʌbotəs ma Aŋyunayted Neshɔn.

30. ʌŋsəkəl bekl kəgba tɔfɔt

Ɔwa ʌte yi ka mʌsekrane ʌme be, a ye təkə gbasi ti təkə sɔmpar ʌŋthɔf, wuni o wuni, thalɔm ʌnənki ɲa ʌŋfəm, thalɔm təkə kasara ʌmari yi rʌwankom yi ka mʌsekrane ʌme.
